

Plaats: Middelburg
Datum: 30 november 2007
Kenmerk: RMW0714054
Afdeling: Milieuhygiene
Globiscode: ZL068700313

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Aanleiding

Op 22 oktober 2007 hebben wij een melding op grond van de artikelen 28 en 40 van de Wet bodembescherming ontvangen van Grontmij Nederland B.V. namens Hercules International te Rijswijk voor de locatie bedrijfsterrein Eastman Chemical B.V., Herculesweg 35 te Middelburg, kadastraal bekend gemeente Middelburg, sectie M, nummer 421.

De volgende stukken zijn bij ons ingediend:

- een meldingsformulier
- een saneringsonderzoek en een deelsaneringsplan (Grontmij Nederland B.V., 25 juni 2007, kenmerk 199295.ehv.220.R001).

Met betrekking tot deze locatie, het voormalige Herculesterrein, hebben wij in onze beschikking van 17 augustus 2004, kenmerk 0408599, reeds vastgesteld dat de op het bedrijfsterrein aanwezige plaats met bodemverontreiniging een ernstig geval van verontreiniging betreft.

Met betrekking tot de sanering van deze locatie hebben wij in onze beschikking van 14 juli 2005 ingestemd met het deelsaneringsplan van 1 november 2004. Tijdens de voorbereiding van de bodemsanering bleek echter dat de risico's van zakkingen en instabiliteit bij grondontgraving nabij de tank te groot waren. Dit was aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend saneringsonderzoek en een nieuw deelsaneringsplan.

De melder heeft verzocht om een verkorte procedure omdat voor het deel van de locatie reeds bovengenoemde beschikking is verleend en omdat het nu ingediende saneringsplan een wijziging in de aanpak betreft.

Wij gaan akkoord met het verzoek een verkorte procedure te hanteren. De melder heeft aangegeven dat er geen derden belanghebbenden te verwachten zijn en op grond hiervan hebben wij besloten geen toepassing te geven aan een openbare voorbereidingsprocedure.

De melding bevat voldoende gegevens om deze te kunnen beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

Beoordelen aanvraag

De melding is getoetst aan:

- De Wet bodembescherming (Staatsblad 1986, nummer 374)
- De circulaire bodemsanering 2006 (Staatscourant 2006, nummer 83)
- Project Doorstart A5 (12 maart 2001)
- Rapport Robuust Saneringsvarianten Afwegen (ROSA, 29 september 2005)

Beschrijving locatie

Op het bedrijfsterrein van Eastman Chemical B.V., het voormalig Herculesterrein, is op verschillende plaatsen bodemverontreiniging aanwezig.

Het voornemen is om op één plaats met bodemverontreiniging op korte termijn een sanering uit te voeren, namelijk de aanwezige verontreiniging ter plaatse van opslagtank 10A. Voor 1983 was deze tank in gebruik voor opslag van para-xyleen. Na 1983 is er harsolie opgeslagen.

Op deze locatie zijn in 1991 een oriënterend en een nader onderzoek uitgevoerd. Tijdens het veldwerk zijn in verschillende boringen aan de noord- en westkant van de tank afwijkende geuren aangetroffen. De grond is sterk verontreinigd met xylenen; het grondwater is sterk verontreinigd met xylenen, minerale olie en naftaleen.

In 2004 is door Grontmij een nader onderzoek uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek was om de omvang van de verontreiniging te bepalen. Met dit onderzoek is de omvang van de verontreiniging voor de uitvoering van een sanering voldoende bekend. Gelet op de aanwezigheid van xylenen, is de verontreiniging veroorzaakt voor 1983.

Vanwege wateroverlast is het noodzakelijk dat er in de tankput maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen zullen getroffen worden in combinatie met de bodemsanering.

Tijdens de voorbereiding van de bodemsanering bleek echter dat de risico's van zakkings en instabiliteit bij grondontgraving nabij de tank te groot waren. Dit was aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend saneringsonderzoek en een nieuw deelsaneringsplan.

Saneringsdoelstelling, saneringsonderzoek en saneringsplan

Artikel 38, eerste lid, van de Wet bodembescherming bepaalt dat degene die de bodem saneert, de sanering zodanig dient uit te voeren dat:

- a. de bodem ten minste geschikt wordt gemaakt voor de functie die hij na de sanering krijgt waarbij het risico voor mens, plant of dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt;
- b. het risico van de verspreiding van verontreinigende stoffen zoveel mogelijk wordt beperkt;
- c. de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem zoveel mogelijk wordt beperkt.

De verontreiniging op de locatie betreft een mobiele verontreiniging.

Mobiele verontreiniging

Bij een mobiele verontreiniging moet er een afweging worden gemaakt tussen met name het beoogde saneringsresultaat en de saneringskosten. Er wordt beoordeeld welke van de voorgestelde saneringswijze uiteindelijk het meest kosteneffectief is.

Bij de keuze voor de saneringsvariant van de mobiele verontreiniging kan gebruikt worden gemaakt van het eindrapport van het project "doorstart A5" van 12 maart 2001: werkwijze voor beslissingen over de aanpak van verontreinigingen in de ondergrond; Procesbeschrijving en landelijke saneringsladder en van het praktijkdocument ROSA (Robuust Saneringsvarianten Afwegen).

Saneringsonderzoek

In 2007 is op de locatie een aanvullend grondwateronderzoek uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek was na te gaan of er biologische afbraak plaats vindt of plaats kan vinden. Uit de resultaten blijkt dat de condities voor natuurlijke afbraak van de aromaten door de sulfaatreducerende omstandigheden goed zijn.

Overwegingen over de keuze van de voorgestelde saneringsvariant

In het saneringsplan zal de saneerder duidelijk moeten maken dat met de sanering de nazorg zo veel mogelijk wordt beperkt. Wanneer blijkt dat de blootstelling voldoende wordt beperkt, maar er door een beperkte extra inspanning geen nazorg meer nodig zal zijn, kunnen wij van de saneerder een extra saneringsinspanning vragen.

Gebaseerd op de Wbb zijn er twee saneringsvarianten uitgewerkt. Beide varianten leiden tot een stabiele eindsituatie met wegneming van de humane risico's.

Bij variant 1a wordt de grond ontgraven tot één meter diepte en aangevuld met schone grond. Er wordt een horizontale drainage aangebracht voor afvoer van het neerslagoverschot. Natuurlijke afbraak zorgt waarschijnlijk voor een stabiele eindsituatie. Dit zal gedurende drie jaar gemonitord worden.

Bij variant 1b wordt binnen de tankput een folie aangebracht, waardoor de uitdamping naar het oppervlak wordt tegengegaan. Op de folie wordt een drainage en aanvulzand aangebracht. Natuurlijke afbraak zorgt voor een stabiele eindsituatie. Dit zal gedurende vijf jaar gemonitord worden.

De varianten zijn onderling met elkaar vergeleken op aspecten van nazorg. Uit deze vergelijking volgt dat de voorkeur uitgaat naar saneringsvariant 1a.

Met deze variant kunnen wij instemmen.

Beschrijving uitvoering saneringsplan

Voor de sanering van de verontreiniging is door Grontmij een saneringsplan opgesteld.

Beschrijving sanering

De met aromaten en minerale olie verontreinigde grond wordt binnen de tankput tot één meter diepte ontgraven en afgevoerd naar een erkende verwerker. De hoeveelheid te ontgraven verontreinigde grond wordt geraamd op 550 m³. Na ontgraving worden er ter controle grondmonsters van de putwanden en de putbodem genomen. In de ontgraving wordt een drainage aangebracht. Hiermee zal het infiltrerende regenwater opgevangen worden.

De ontgravingsput wordt aangevuld met grond uit het niet verontreinigd gedeelte van de tankput en met gecertificeerd schone grond van elders.

Het grondwater wordt niet actief gesaneerd. Er is waarschijnlijk sprake van natuurlijke afbraak. Via monitoring wordt gedurende een periode van drie jaar nagegaan of er voor het diepere grondwater in het watervoerende pakket inderdaad sprake is van een stabiele situatie. Wanneer dit niet het geval is, wordt de monitoring voortgezet.

Tijdstermijn uitvoering sanering

De ontgravingsduur wordt ingeschat op maximaal twee weken.

Ontgravingsgrenzen

Er wordt tot één meter beneden het maaiveld gegraven tussen de tankwal en de tankterp. Na afloop van de ontgraving worden grondmonsters genomen van de putbodem en putwanden. Dit moet gebeuren conform VKB-protocol 6001.

Restverontreiniging, nazorg en kosten nazorg

Onder delen van de tankwal en onder de tankterp blijft verontreinigde grond achter. Aangezien er tot één meter diepte wordt ontgraven zal er ook binnen de tankwal en tankterp verontreinigde grond achterblijven. In het evaluatierapport wordt een nazorgplan opgenomen.

Bij het huidig gebruik als tankpark zullen de kosten van nazorg naar verwachting gering zijn. Wanneer het gebruik als tankpark wordt beëindigd, moet de verontreinigde grond alsnog ontgraven en moet het grondwater gesaneerd worden.

Bemaling

Via een open bemaling zal het grondwater uit de ontgravingsput worden gepompt. Het opgepompte water wordt geloosd op de bedrijfsriolering waarna het een zuivering ondergaat.

Milieukundige begeleiding

De saneringswerkzaamheden zullen begeleid worden door een milieukundige. Zijn taken staan vermeld in het saneringsplan. Na afloop van de sanering stelt deze een evaluatierapport op.

Bij de uitvoering van de sanering wordt rekening gehouden met de veiligheid en gezondheid van de werknemers. In het kader van de Arbeidsomstandighedenwet is de risico-klasse bepaald voor de uit te voeren werkzaamheden. De werkzaamheden vallen in de risicoklasse 1T en 1F.

Met het saneringsplan stemmen wij in.

Overige wet- en regelgeving

Wanneer voor de uitvoering van de sanering in het kader van andere wet- en regelgeving dan de Wet bodembescherming vergunningen dan wel meldingen zijn vereist, dient de saneerder deze zelf tijdig voor de uitvoering van de saneringswerkzaamheden te regelen. Wanneer zonder de vereiste vergunningen en meldingen in het kader van andere wet- en regelgeving wordt gesaneerd is dit voor risico van de saneerder.

Evaluatieverslag

Conform artikel 39c, eerste lid, Wet bodembescherming en artikel 6.3b van de Provinciale Milieuvordering Zeeland dient uiterlijk 13 weken na beëindiging van de saneringswerkzaamheden of een fase van de sanering een evaluatieverslag bij ons te worden ingediend.

In een voorschrift behorende bij dit besluit is aangegeven wat in het evaluatieverslag minimaal dient te worden opgenomen, zodat wij op een juiste wijze kunnen beoordelen of de sanering goed is uitgevoerd.

Nazorgplan

Conform artikel 39d, eerste lid Wet bodembescherming moet, indien na de sanering verontreiniging in de bodem is achtergebleven en indien in het evaluatieverslag is aangegeven dat deze verontreiniging gebruiksbeperkingen met zich meebrengt of dat er maatregelen ter bescherming van de bodem noodzakelijk zijn, een nazorgplan worden ingediend. Dit nazorgplan moet tegelijk met of zo spoedig mogelijk na toezending van het evaluatieverslag worden ingediend. In een voorschrift behorende bij dit besluit is aangegeven wat in het nazorgplan minimaal dient te worden opgenomen.

Tenaamstelling besluit

Besluit instemming saneringsplan

Het besluit tot instemming met het saneringsplan is gericht tot bepaalde personen en heeft dus een persoonsgebonden karakter. Artikel 39a Wet bodembescherming geeft aan dat degene die de bodem saneert, alsmede degene die de sanering feitelijk uitvoert, de sanering uitvoeren overeenkomstig het saneringsplan waarmee door gedeputeerde staten is ingestemd.

Dit betekent dat, zowel diegene die heeft gemeld dat op een perceel wordt gesaneerd als diegene die de sanering feitelijk uitvoert, verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sanering. Wil de melder ook de verantwoordelijkheid voor de sanering aan een derde overdragen dan dient de provincie daarmee in te stemmen. De beschikking waarmee wordt ingestemd met het saneringsplan dient dan gedeeltelijk te worden gewijzigd. Daartoe dient de melder een verzoek in te dienen.

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde staten van Zeeland
Stafafdeling KJB
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG.

In het beroepschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- naam
- adres
- datum
- tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt
- waarom bezwaar wordt gemaakt
- handtekening.

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend worden. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met de bezwaren geen rekening meer wordt gehouden. Indien overwogen wordt bezwaar te maken, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een bezwaarschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

Inwerking treden besluit

Dit besluit treedt in werking als de bezwaartermijn (zes weken) is verstreken, tenzij binnen die termijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval treedt het besluit niet in werking, voordat op dat verzoek is beslist.

B E S L U I T

Saneringsplan

- Met het deelsaneringsplan (opgesteld door Grontmij Nederland B.V. te Middelburg, d.d. 25 juni 2007, kenmerk 199295.ehv.220.R001, rev 0) van Hercules B.V. te Rijswijk voor de bodemverontreiniging ter plaatse van tank 10A op het bedrijfsterrein van Eastman Chemical B.V. aan de Herculesweg 35 te Middelburg wordt ingestemd.

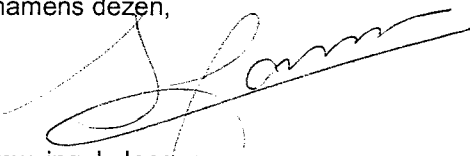
Aan het besluit worden de volgende voorschriften verbonden:

VOORSCHRIFTEN

- Bij de uitvoering van de grondsanering is te allen tijde op het werk een milieukundig begeleider aanwezig.
- 1. Op de saneringslocatie is een logboek aanwezig. Het logboek bevat in ieder geval het volgende:
 - saneringsplan en beschikking instemming saneringsplan
 - datum van aan- en afvoer grond en hoeveelheden, herkomst respectievelijk bestemming van de grond
 - analyseresultaten van bemonsteringen
- 2. Het logboek ligt te allen tijde ter inzage voor de toezichthoudend ambtenaar bodemsanering.
- Conform artikel 6.3a van de Provinciale Milieuverordening Zeeland moet de start van de sanering respectievelijk de grondwatersanering worden gemeld. Deze melding dient plaats te vinden door middel van het meldingenformulier start sanering en bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - planning uitvoering sanering (inclusief aanvangsdatum en einddatum grond- en/of grondwater-sanering);
 - de naam en adres van de verwerker van de verontreinigde grond;
 - naam, adres en telefoonnummer van de uitvoerend aannemer;
 - naam, adres en telefoonnummer milieukundig begeleider;
 - wijzigingen en afwijkingen van het saneringsplan.
- Op grond van artikel 39c Wet bodembescherming en artikel 6.3b van de Provinciale Milieuverordening Zeeland moet uiterlijk 13 weken na beëindiging van de saneringswerkzaamheden of een fase van de sanering een evaluatieverslag worden ingediend. Het evaluatieverslag moet in vijfvoud worden ingediend. Bijlage II bevat een overzicht met gegevens die het evaluatieverslag ten minste moet bevatten.
- Op grond van artikel 39d, eerste lid Wet bodembescherming moet er, indien na de sanering nog verontreiniging in de bodem is achtergebleven en indien in het evaluatieverslag is aangegeven dat deze verontreiniging gebruikbeperkingen met zich meebrengt of dat er maatregelen ter bescherming van de bodem noodzakelijk zijn, een nazorgplan worden ingediend. Dit nazorgplan moet tegelijk met of zo spoedig mogelijk na toezending van het evaluatieverslag worden ingediend. Het nazorgplan moet in vijfvoud worden ingediend. Bijlage III bevat een overzicht met gegevens die het nazorgplan ten minste moet bevatten.
- De onderzoeken, de uitvoering van de sanering en de milieukundige begeleiding als bedoeld in
- Deze beschikking worden uitgevoerd door een persoon of instelling die op grond van het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer (of daarvoor in de plaats tredende regelgeving (i.c. Besluit bodemkwaliteit)) beschikt over een erkenning voor het uitvoeren van de betrokken werkzaamheden.

De sanering moet overeenkomstig het saneringsplan, deze beschikking en de daaraan verbonden voorschriften worden uitgevoerd. Afwijkingen van dit saneringsplan, deze beschikking en/of de voorschriften moeten schriftelijk worden gemeld aan de afdeling HNM

Gedeputeerde staten
namens dezen,

mw. ing. I. Jansen,
hoofd Afdeling Milieuhygiëne.